

Az árucserétől a gyártási együttműködésig

Bővülnek a határmenti kapcsolatok

Mint ismeretes, a szocialista országok — így hazánk is — általában öt évre szóló egyezményekben rögzítik az egymással kialakítandó kereskedelmi-gazdasági kapcsolatokat legfontosabb tételeit. E kétoldali szerződések tartalmazzák többek között azt is, hogy az előző öt esztendőhöz mérten mennyivel nagyobb forgalomra számíthatnak az érintett országok az elkövetkező időszakban. Magyarország és Jugoszlávia például abban állapodott meg legutóbb, hogy 1976-80. között kétszer akkora forgalmat bonyolít le, mint negyedik öt éves tervünk időszakában.

A kapcsolatok ilyen dinamikus fejlődéséből következő az is, hogy mindkét országban támogatásra találjanak azok a kereskedelmi, s különösen termelő vállalatok, amelyek a szomszédos ország megfelelően kijelölt határmenti övezetében kíván-

nak kapcsolatokat kialakítani egymás között.

Az egyszerű árucserétől egészen a kooperációs gyártásig terjedő együttműködési lehetőségek kialakításának céljait megvalósító tárgyalások tegnap előadást Szegeden, a Magyar Nemzeti Bank megyei igazgatóságának tanácstermében. A Külkereskedelmi Minisztérium kezdeményezésére a munkaértekezlet megszervezését a Magyar Kereskedelmi Kamara dél-magyarországi összekötő bizottsága, valamint a megyei tanács végrehajtó bizottságának kereskedelmi osztálya vállalta magára. S ezzel jó szolgálatot tettek a megyében dolgozó kereskedelmi vállalatoknak. Annál is inkább, mert az értekezlet előadóját, Keresztúri László, a Külkereskedelmi Minisztérium jugoszláv gazdasági referense, a határmenti kapcsolatok létrehozásának, kialakításának szabályain túl — a hallgatóság

kérdéseire válaszolva — ismertette azt is, milyen kereskedelempolitikai magatartást célszerű kialakítaniuk a nemzetközi munkamegosztás e sajátos formájába bekapcsolódni kívánó vállalatoknak.

A tegnapi értekezleten — amelyen részt vett többek között Papdi József, a megyei pártbizottság osztályvezetője is — a határmenti forgalomban érdekelt megyei kereskedelmi és termelő vállalatok szakemberei sokoldalúan világították meg, milyen lehetőségek vannak még ebben az együttműködési formában a két szocialista ország javára. A már hagyományosnak mondható közvetlen lakossági fogyasztást szolgáló árucserén túl mindenekelőtt termelési kooperációs szerződéseket kell kötni, mert ez szolgálja legnagyobb mértékben mindkét népgazdaság érdekeit.

Fuvarozás konténerrel

A termelők és a fogyasztók közötti folyamatos áruforgalom leghatékonyabban konténeres fuvarozással valószínűsíthető meg. E korszerű szállítási mód elterjesztése alapvetően fontos a vasúti szállítások növeléséhez is. A Magyar Államvasutak 1970-ben kezdte meg belső, a városok között a szállítótartályos fuvarozást. Azóta lassan, de állandóan fejlődött e tevékenység, tavaly is újabb településeket kapcsolhat be az országos konténeres hálózatba. Így immár az ország húsz vasúti állomásán és annak körzetében vehetik igénybe a vállalatok e korszerű szállítási eszközöket.

A MÁV Szegedi Igazgatósága először városunkban a Tisza-pályaudvaron alkalmazott konténereket, mégpedig öttonnáásokat. A következő állomás a békéscsaba volt, majd tavaly novemberében a kecskeméti kapcsolódott be. Mindinkább megbarátkoznak a konténerekkel a vállalatok is: 1976-ban már hatvan szegedi és környékbeli vállalat, üzem fogadta vagy küldte áruját ilyen módon. Az érdeklődés másik mérőszáma a konténerek gyarapodása: 1973-ban megközelítőleg másfél ezret, két évre rá 3767-et, míg tavaly 4393-at indítottak útnak a Tisza-pályaudvarról. A legnagyobb föladvék között emlegetik a kábelgyárat, a BUDALAKK-ot, az öntődét, a gumigyárat, a paprikafeldolgozó vállalatot és a Vidia. A fogadó vállalatok közül legjelentősebbek a DELEP, a Vidia, a FÜSZÉRT és a TRIÁL. Különösen dicsérendő a Vidia, minthogy országos méretekben is megszervezte a konténerben való fuvarozást.

Idén januárban 433 tartályt töltöttek meg Szegeden. Legtöbbet, 125-öt a kábelgyár. Megrakva 409 érkezett, tehát kedvező a kül-

dött és kapott áruk aránya.

A konténeres fuvarozás idén tovább fejlődik. Év végéig bevezetik Szegeden a 20 lábás, nagy szállítótartályos forgalmat. A korábbi alkalmazást megfelelő teherbírási rakodóberendezés hiánya hiúsította meg. A nagy teljesítményű daru várhatóan áprilisban érkezik meg, még előtte a MÁV-igazgatóság szakemberei felfigyelnek a vállalatokat, üzemeket, hogy szorgalmazzák az együttműködést. Eredményről máris beszámolhatunk: a szegedi cipőgyár az elmúlt napokban négy darab nagykonténert töltött meg, s küldött a Szovjetunióba.

Hozzájárult a konténeres fuvarozás eddigi eredményeihez a MÁV-igazgatóság és a Volán 10. sz. vállalat hasznos együttműködése. A Volán nemrég hat speciális gépkocsit vásárolt.

A zöldség- és gyümölcskereskedelem fejlesztése

A zöldség-, burgonya- és gyümölcsforgalmazás fejlesztésére hozott minisztertanácsi határozattal kapcsolatos teendőket kedden a MEM-ben országos értekezleten vitatták meg a MEM, a Belkereskedelmi Minisztérium és a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa rendezésében.

A kormányhatározattal kapcsolatos tennivalókról dr. Molnár Frigyes adott tájékoztatást. Ismertette, hogy a zöldség-gyümölcs forgalmazási hálózatban hogyan javítják a központi áttekintést és irányítást, miként teremtenek lehetőséget — szükség esetén — az áru átcsoportosítására is. A cél a zöldség- és gyümölcskereskedelem fejlesztése.

Téliesen kezdődött a meteorológiai tavasz

A meteorológusok szerint hónap a június, a július és március 1-e a tavasz első napja. Ezzel kapcsolatban H. Bóna Mártától, a Meteorológiai Intézet tudományos munkatársától kaptunk tájékoztatást.

A meteorológusok a négy évszakot a napi középhőmérséklet alapján különítették el. Égész évre vonatkozóan megnevezték a napi középhőmérsékletek alakulását, amelyekből azután kiválasztották a legalacsonyabb és a legmagasabb középhőmérsékletű három-három hónapot. Nálunk — s Európában még több helyütt — a három legalacsonyabb középhőmérsékletű hónap a december, a január és a február. A legmagasabb középhőmérsékletű hónap a június, a július és az augusztus. A köztük levő három-három hónap a két átmeneti évszak, a tavasz és az őszi.

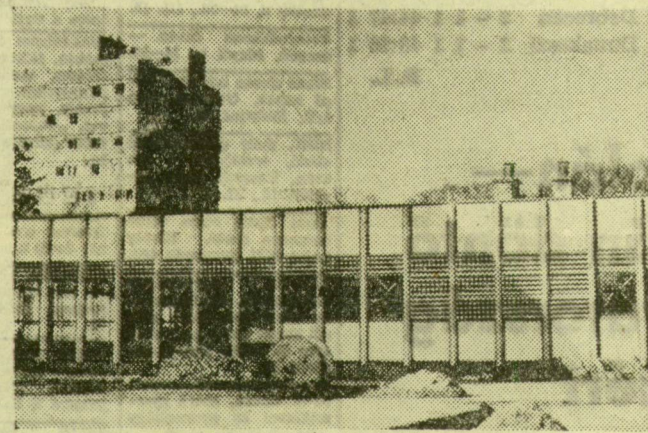
A csillagászok a Föld Nap körüli különleges helyzetei alapján különítik el az évszakokat. A csillagászati tavasz az idén március 20-án 18 óra 42 perckor kezdődik. Az idei meteorológiai tavasz meglehetősen téliesen indult. A hőmérő higanyszála 0 fok alá süllyedt, s a prognózisok szerint a következő napokban sem várható, hogy az éjszakai hőmérséklet 0 fok fölé emelkedik. Egyébként a leghidegebb március 1-re virradó éjszaka Budapesten 1963-ban volt, amikor mínusz 14,1 Celsius-fokot mértek.

Megoldódnak a diákétkeztetés gondjai

Az egyetemi menzák túlszűfolttsága, az ételek nem megfelelő minősége nemcsak tipikus diákgondnak számít, hanem jellegzetesen szegedi probléma is — hiszen a városban sok ezer diák tanul. Az Irinyi Kollégiumban található pinceélettermek korszerűtlenekek, nem képesek jól ellátni a József Attila Tudományegyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatóit, dolgozóit.

Hogy a helyzet változzon, két nagy létesítmény felépítésébe kezdtek: az egyiket, az újszegedi egyetemi menzát az év őszén átadják, a másikat, a Liliom utcát 1980-ra tervezik. Az újszegedi menza (a Baj fasor és a Rózsa Ferenc sugárút közötti telken) — ami már 3 éve épül — eddig már 26 millió forintba került. Hat-ezer adagos előkészítő és ezeradagos befejező konyhája lesz. Az ezer személyt befogadó étteremben délben a biológiai kutató, a Móra és Herman kollégiumok dolgozói, este pedig a két kollégium lakói étkezhetnek. A hatezer adag félig kész, vagy csak felmelegítésre váró ételt a jelenlegi menzákra szállítják. Ugyanez a konyha 8 ezer adag gasztrófol ételt, 8-10 ezer adag süteményt, 12 ezer adag jégkrémet is elő tud állítani. A teljesen kész, gyorsforgasztott ételeket 8-10 perc alatt melegítik fel, s ezzel a módszerrel szinte a la carte rendszerű étteremre változhat a diákétkeztetés. A gasztrófol ételek nyilvános kóstolójára március 17-én kerül sor a JATE KISZ-klubjában. Az újszegedi menza műszaki átadása megkezdődött. Az épület környékén parkosítanak és sportpályákat építenek.

A Liliom utcában, az egyetemi sokszorosító helyén és a mellette levő telken 1980-ra egy 5 ezer főt befogadó étterem felépítését tervezik. Háromezer JATE-s és kétezer főiskolás étkeztetését ol-

Az új egyetemi menza Újszegeden

daná meg az új létesítmény, továbbá az Irinyi Kollégiumból teljesen kiköltöztethetnék a menza helyiségeit. A félkész ételeket Újszegedről szállítják majd ide. A beruházás megközelíti a 30 millió forintot. A költségeket az Oktatási Minisztérium, a Bel-

kereskedelmi Minisztérium, a megyei és a városi tanács és az Alföldi Vendéglátó Vállalat fedezi. Végül is a Liliom utcai étterem felépítésével egy időre megoldódnak a diákétkeztetés gondjai Szegeden.

F. K.

Ismét szemet ad a gyulatarói mező

A Középdunántúli Szénbányák Vállalat ajkai üzeménél nagyszabású kutatásokat folytattak az ismert szénvagyon bővítésére, és megkezdtek az új mező termelésbe vonását. A Mecseki Erőmű Vállalattal közösen végezték a kutató fúrásokat a gyulatarói szénmezőn, ahol 1945 előtt már bányásztak, de a szénrétegnek csak a „krémjét” hozták felszínre, s az erőművekben még kiválóan alkalmas fűtőanyag jelentős részét „ottelejtették”. A szakemberek a kutatás és bányányítás során gyakran metszték a régi vágatokat, amelyekből hú képet

kaptak a 40-50 évvel ezelőtt itt alkalmazott szénbányászati módszerekről.

Az ötödik öt éves terv második felében már ismét szemet ad a gyulatarói mező. (MTI)

A felsőoktatási intézmények kétnapos tanácskozása

A felsőoktatási intézmények időszerű feladatait, szervezeti és működési rendje korszerűsítésének kérdéseit vitatják meg az egyetemek, főiskolák és intézetek vezetői azon a kétnapos tanácskozáson, amely kedden kezdődött a Budapesti Műszaki Egyetemen.

Dr. Aczél György egészségügyi miniszterhelyettes megnyitóját után dr. Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást. Elmondotta, hogy az idén a felvételi vizsgákkal kapcsolatban nem terveznek alapvető módosi-

Nőkről — a nőnap előtt

Küldött az országos konferenciára

Március 5-én és 6-án rendezik meg Budapesten a Magyar Nők Országos Tanácsának II. konferenciáját. Szegedről küldöttként vesz részt a tanácskozás Deák Agnes, a szegedi gumigyár főmérnöke.

Felelős vezető a gyárban, elnöke a népfőnt városi nőbizottságának, gyermekét nevel. Elfoglalt ember. Egyetlen óra mégis jut a beszélgetésre.

— A Taurus vezérigazgatója nő. Ön szintén. Véletlen ez a választás?

— Korábbi vezérigazgatónk, dr. Horváth László, aki immár miniszterhelyettes,

hosszas keresgélés után választotta ki az irányítókat. Néhányunkat kitartónak, megbízhatónak talált, egyáltalán jó véleménye volt a nők munkájáról. Így adódott.

— A gumigyári dolgozók negyven százaléka nő. Ismeretes, hogy körülményeik nem kifogástalanok...

— Valóban, meleg, gumiszag, szennyezettség nehezíti a munkát. Mindez az iparág sajátosságából fakad. Legtöbb gyárunkban még a szegedinél is hitványabbak a körülmények.

— Ha szót kap a kongresszuson, erről beszél?

— Szívesen tenném, noha ezen egyelőre nem tudunk hatáson változtatni. Szegedét mindössze ketten képviseljük, így a város valamennyi lányára, asszonyára gondolnom kell. Konkrét feladatomban az értelmiségi nők helyzetének elemzése. Mostanában az foglalkoztat leginkább, mi gátolja a nőket abban, hogy tegyenek valamit — mások az eddigénél többet — a közösségért. Az okokat jórészt ismerem és tudom, hogy nem mindegyik zárja ki a társadalmi tevékenységet. Azért fontos ez, mert sok olyan asszonnyal tudok, aki tette kész, de a közélet még nem „fedezte föl”.

— Nemrég fórumot rendeztek Szegeden nők számára. Eredményesnek bizonyult?

— Föltétlenül. Voltak ott olyan nők, akiket régóta is-

merünk a közéletből, s olyanok is, akik most kóstolgatják az ilyen munkát. Egyik ötvenéves asszony mindaddig beteg édesanyját ápolta otthon, s jóformán ki sem mozdult. Rájött, hogy eddig hiányzott valami az életéből. Most nagy lelkesedéssel kutatja az esetét, idős embereket, s amint lehet, segít rajtuk. Ez boldoggá teszi.

— Sok „külső”, társadalmi segítséget kapunk ahhoz, hogy életvitelünk hasonlóbbá váljék a férfiakéhoz. A módot, az erőmök nekünk kell megtalálni.

Deák Agnes is azon fázisban van, minél többen ismerjék meg ezt az örömet.

Sz. J.

Kutatási feladatok

Újabb kutatási főiránnyal gyarapodott az országos távlati tudományos kutatási terv, amely az országos szintű kutatási feladatok, a hazai kutatások és a tudományos élet fejlődésének fő tendenciáit határozza meg. A távlati tudományos kutatási terv országos szintű új főirány a gazdaságpolitika továbbfejlesztésének tudományos megalapozását jelölte meg céljával.